

Mezi domácí srdcovky ředitele elektrárny patří i Bořeň, že se pod ním v mohutném křoví ukrývá vstup do bývalé botanické zahrady, netušil

28.11.2024 - Ota Schnepf | Skupina ČEZ

„Kdysi mne zaujaly zbytky dlouhé kamenné zdi pod Bořní. Mám sice velkou fantazii, ale došlo mi, že tato stavba nebude zase až tak stará. Začala jsem se přes sociální sítě vyptávat a přišlo mi překvapivě dost odpovědí, včetně fotografie brány zahrady. Tak jsem zjistila, že se jedná o pozůstatek botanické zahrady z první poloviny 20. století,“ zavzpomínala si bílinská malířka Nadezhda Gellmundova, zakladatelka a předsedkyně spolku. Brána byla pro ni šokem. **„Chodím tam na pravidelné procházky a nikdy jsem si ji nevšimla? Tato otázka mne přivedla k dalšímu hledání a opravdu jsem ji našla. Vedla k ní zarostlá nikým neprošlapaná cesta a stála jen kousek od silnice k horské chatě! V té chvíli jsem se cítila jakoby bych byla někde u Amazonky a našla tam pozůstatky po staré civilizaci.“**

Nadezhda Gellmundova postupně prozkoumala všechny zarostlé cestičky a kameny porostlé měchem v okolí brány a objevila i další torza bývalé botanické zahrady, která svého času neměla bohužel dlouhého trvání. Vznikla v letech 1929 až 1933, jejím zakladatelem byl Franz Kotrba z Mostu, který na louce nedaleko horské chaty vytvořil zahradu s téměř 500 druhy vyšších rostlin alpské flóry, lesní park a malou zoologickou oboru. Franz Kotrba bohužel záhy zemřel a neměl nástupce, zahrada zarostla a zanikla, vlivem následujících politických událostí pak upadla doslova v zapomnutí. Jedině místní ji ještě párkrát navštívili, aby si rostliny odnesli na své zahrady. Nakonec ze všeho zbyla jen opuštěná vstupní kamenná brána bez cesty, neboť z místa se stal les.

„Naším posláním je zvelebování bílinského okolí a zajímavých míst, o kterých místní rodáci mnohdy ani neví. Náš spolek přitom vznikl právě kvůli záchraně Bořeňské zahrady. Její flóru se nám ovšem obnovit již nepodaří. Přilehlé lesy, mimo národní přírodní rezervaci Bořeň, patří pod správu Lesů ČR. Sice se nám snaží vyjít vstříc, ale pro jakoukoliv změnu zdejšího lesa musíme žádat o povolení. Navíc vysazování nepůvodní květeny je omezeno i zákonem o ochraně přírody a krajiny. Lokalitu jsme už ovšem vyčistili, zřídili zde odpočinkové místo s lavičkami, nechali obnovit bránu a zhotovit schody k ní, včetně zábradlí. Jsou zde také informativní tabule a ptačí i hmyzí budky. Samozřejmě na vše jsme využili získané finanční prostředky díky Oranžovému kolu Nadace ČEZ. Další významnou finanční pomoc nám poskytlo město Bílina,“ dodává Nadezhda Gellmundova. Ta je i autorkou obřího graffiti na zpevňující betonové zdi parkoviště pod Bořní u silnice I/13. Nebyla ovšem na ni sama, pomáhala jí rodina a další lidé točící se kolem Spolku pro obnovu a záchranu památek v Bílině a okolí.

„Bořeň je samozřejmě naše dominanta. Mám ten kopec moc rád, dívám se naň jak z oken kanceláře, tak i domova. A pro mnohé z nás je to vážně objev, ta zahrada. Celá desetiletí jsme chodili okolo a netušili, že v tom mohutném křoví něco takového, tedy kamenná brána je a hlavně, co je za ní. Byl jsem se tam podívat hned po Májovém jarmarku. Před snahou obnovit zašlou, byť jen krátkou slávu botanické zahrady pod Bořní, ať už v jakékoliv podobě, proto smekám. Jsem rád, že naše Nadace ČEZ prostřednictvím Oranžového kola právě na Májovém jarmarku podpořila projekt Spolku pro obnovu a záchranu památek v Bílině a okolí,“ uvedl Miroslav Svoboda, ředitel Elektrárny Ledvice. Podle starostky Zuzany Schwarz Bařtipánové si město váží všech, co se snaží zviditelnit Bílinu a její okolí v očích veřejnosti a zachraňují při tom třeba i zapomenuté památky: *„Vždy jsme podporovali a podporujeme spolkovou činnost ve městě, Spolek pro obnovu a záchranu památek v Bílině a okolí z*

toho nevyjímaje. Jsme rádi, že se můžeme vedle Pohádkového lesa pyšnit další přírodní zajímavostí,”

<https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/mezi-domaci-srdcovky-reditele-elektrarny-patri-i-bor-en-ze-se-pod-nim-v-mohutnem-krovi-ukryva-vstup-do-byvale-botanicke-zahrady-netusil-203109>